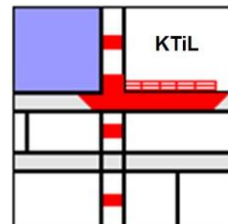

dr Adam Salomon

Ekonomika w Przedsiębiorstwach Transportu Morskiego

wykład 04
MSTiL (II stopień)

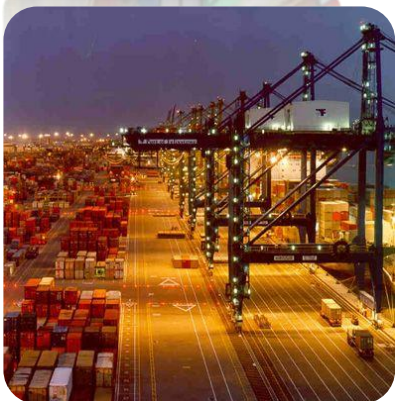
EwPTM program wykładu 04.

- **Metody amortyzacji majątku w przedsiębiorstwach transportu morskiego.**

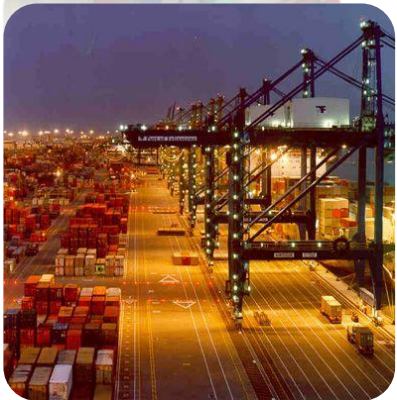
Wybór metody amortyzacji środka trwałego

- Ustalenie metody amortyzacji danego składnika aktywów **powinno nastąpić najpóźniej na dzień przyjęcia tego składnika do używania.**
- Ustawa o rachunkowości **nie wskazuje konkretnych metod amortyzacji**, zatem jednostka może stosować przyjęte dla celów podatkowych metody amortyzacji, jak np. metoda liniowa lub degresywna, a także inne, np. metoda naturalna (odpis następuje w proporcji do wykorzystywania środka trwałego, np. godzin pracy maszyny).

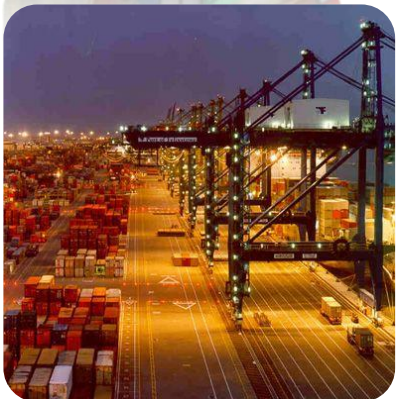

Wybór metody amortyzacji środka trwałego

- Nieco inaczej jest w przypadku ustaw o podatku dochodowym** (tj. ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych - Dz. U. z 2010 r. nr 51, poz. 307; ostatnia zmiana w Dz. U. nr 75, poz. 473 - zwanej dalej „ustawą o PDOF” oraz ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych - Dz. U. z 2000 r. nr 54, poz. 654; ostatnia zmiana w Dz. U. z 2010 r. nr 96, poz. 620 - zwanej dalej „ustawą o PDOP”).

Metody amortyzacji środka trwałego – wg ustawy o podatku dochodowym

- 1) amortyzacja metodą liniową** (art. 22i oraz 22j ustawy o PDOF, a także art. 16i oraz 16j ustawy o PDOP).
- 2) amortyzację metodą degresywną** (art. 22k ust. 1 ustawy o PDOF oraz 16k ust. 1 ustawy o PDOP).
- 3) możliwość jednorazowej amortyzacji określonych środków trwałych** (art. 22k ust. 7 ustawy o PDOF i art. 16k ust. 7 ustawy o PDOP).

Metoda liniowa

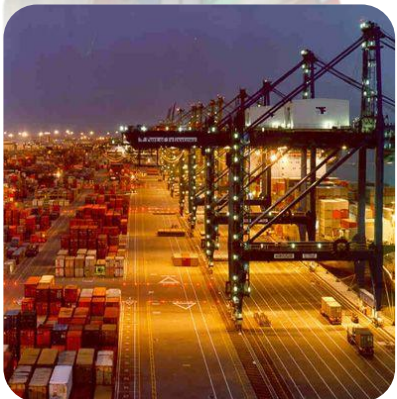
- Jeżeli podatnik zdecyduje się na metodę liniową określoną w art. 22i ust. 1 ustawy o PDOF oraz art. 16i ust. 1 ustawy o PDOP, to **odpis roczny ustalał będzie od stałej podstawy i według tej samej stawki określonej w Wykazie stawek amortyzacyjnych.**

Wykaz rocznych stawek amortyzacyjnych 2016

WYKAZ ROCZNYCH STAWEK AMORTYZACYJNYCH

Po- zy- cja	Staw- ka %	Symbol KŚT (grupa lub podgrupa, lub rodzaj)	Nazwa środków trwałych	Powiąz- anie z KRŚT
1	2	3	4	5
01	1,5	11 122	Budynki mieszkalne Lokale mieszkalne	15, 16
	2,5	10	Budynki niemieszkalne	10,11,12 13,14,15 17,18,19
	4,5	110 121 102 104	Z rodzaju 110 placówki opiekuńczo - wychowawcze, domy opieki społecznej bez opieki medycznej Lokale niemieszkalne Podziemne garaże i zadaszone parkingi oraz budynki kon- troli ruchu powietrznego (wieże) Zbiorniki, silosy oraz magazyny podziemne, zbiorniki i ko- mory podziemne (z wyłączeniem budynków magazynowych i naziemnych)	154 159 227 293 200

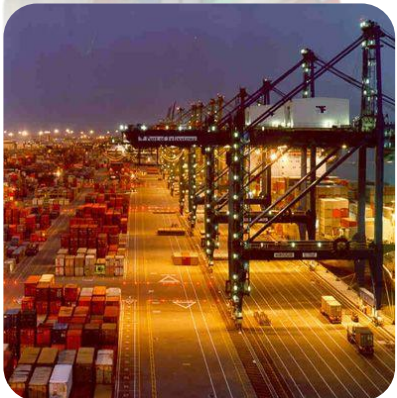
Podwyższanie stawek w metodzie liniowej

- Podatnicy mogą podane w Wykazie stawki amortyzacyjne ustalone dla środków trwałych wykorzystywanych w sposób szczególny podwyższać o określony współczynnik.
- Przykładowo maszyny, urządzenia oraz środki transportu używane bardziej intensywnie w stosunku do warunków przeciętnych albo wymagających szczególnej sprawności technicznej można podwyższać przy zastosowaniu w tym okresie współczynników **nie wyższych niż 1,4**.

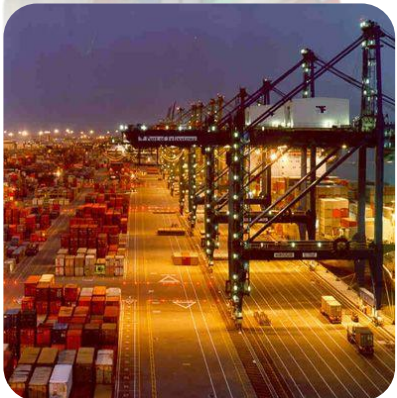
Podwyższanie stawek w metodzie liniowej

- W przypadku podwyższenia stawek amortyzacyjnych, podanych w Wykazie stawek amortyzacyjnych, przy zastosowaniu ww. współczynników **należy dla poszczególnych środków trwałych stosować jeden wybrany współczynnik**, przez który mnoży się stawkę amortyzacyjną właściwą dla danego środka trwałego, przyjętą z Wykazu stawek amortyzacyjnych.

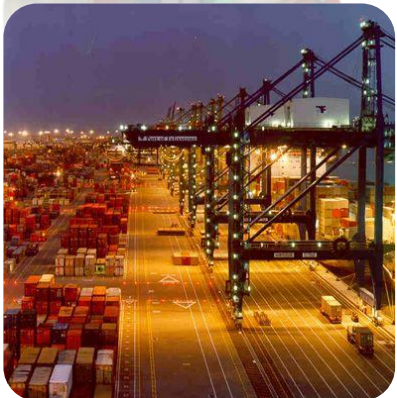
Klasyfikacja Środków Trwałych (2016)

- Klasyfikacja Środków Trwałych (KŚT) jest **usystematyzowanym zbiorem obiektów** majątku trwałego służącym m.in. do celów ewidencyjnych, ustalania stawek odpisów amortyzacyjnych oraz badań statystycznych.
- Do środków trwałych zalicza się w szczególności:
 - 1) nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego;
 - 2) maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy spełniające definicję środka trwałego;
 - 3) ulepszenia w obcych środkach trwałych;
 - 4) inwentarz żywy.

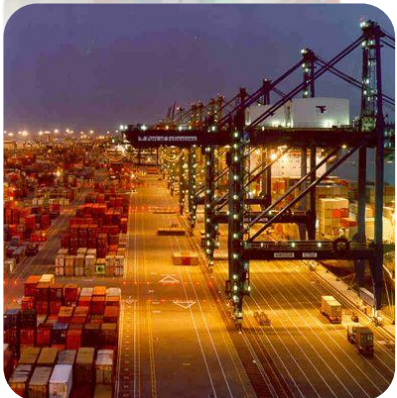
Klasyfikacja Środków Trwałych (2016)

- 0 – grunty;
- 1 - budynki i lokale oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego i spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego;
- 2 - obiekty inżynierii lądowej i wodnej;
- 3 - kotły i maszyny energetyczne;
- 4 - maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania;
- 5 - maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne;
- 6 - urządzenia technicznie;
- 7 - środki transportu;
- 8 - narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane;
- 9 - inwentarz żywy.

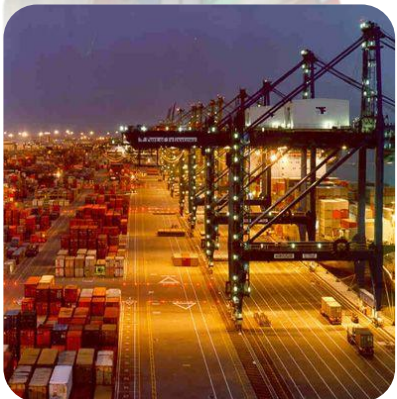
Indywidualne stawki amortyzacyjne

- Podatnicy mogą również dla pewnych grup środków trwałych **indywidualnie ustalać stawki amortyzacyjne.**
- **Dotyczy to używanych lub ulepszonych środków trwałych, po raz pierwszy wprowadzonych do ewidencji danego podatnika.**

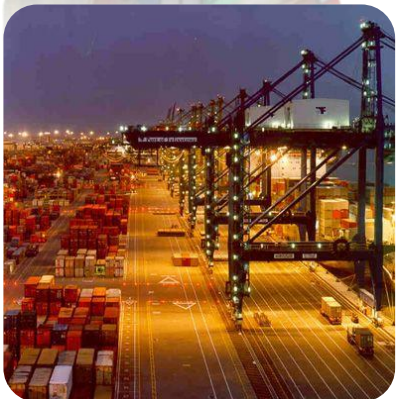
Przy zastosowaniu indywidualnych stawek amortyzacyjnych okres amortyzacji nie może być krótszy niż:

- 1) dla środków trwałych zaliczonych do grupy 3-6 i 8 KŚT:
 - a) 24 miesiące - gdy ich wartość początkowa nie przekracza 25.000 zł,
 - b) 36 miesięcy - gdy ich wartość początkowa jest wyższa od 25.000 zł i nie przekracza 50.000 zł,
 - c) 60 miesięcy - w pozostałych przypadkach;
- 2) dla środków transportu, w tym samochodów osobowych - 30 miesięcy;
- 3) dla budynków (lokali) i budowli, innych niż wymienione w pkt 4 - 10 lat, z wyjątkiem:
 - a) trwale związanych z gruntem budynków handlowo-usługowych wymienionych w rodzaju 103 Klasyfikacji i innych budynków niemieszkalnych wymienionych w rodzaju 109 Klasyfikacji, trwale związanych z gruntem,
 - b) kiosków towarowych o kubaturze poniżej 500 m³, domków kempingowych i budynków zastępczych dla których okres amortyzacji - nie może być krótszy niż 3 lata;
- 4) dla budynków (lokali) niemieszkalnych, dla których stawka amortyzacyjna z Wykazu stawek amortyzacyjnych wynosi 2,5% - 40 lat pomniejszone o pełną liczbę lat, które upłynęły od dnia ich oddania po raz pierwszy do użytkowania do dnia wprowadzenia do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych prowadzonej przez podatnika, z tym że okres amortyzacji nie może być krótszy niż 10 lat.

Uznanie ŚT za używany

- Aby środek trwały zaliczony do grupy 3-6 i 8 KŚT oraz środek transportu został uznany za używany - a tym samym było możliwe indywidualne ustalenie stawki amortyzacyjnej - podatnik musi udowodnić, że przed jego nabyciem był on **wykorzystywany co najmniej przez okres 6 miesięcy**.
- Natomiast dla budynków i budowli, wymienionych w art. 22j ust. 1 pkt 3 ustawy o PDOF i art. 16j ust. 1 pkt 3 ustawy o PDOP, okres warunkujący uznanie obiektu za używany wynosi generalnie **60 miesięcy**.

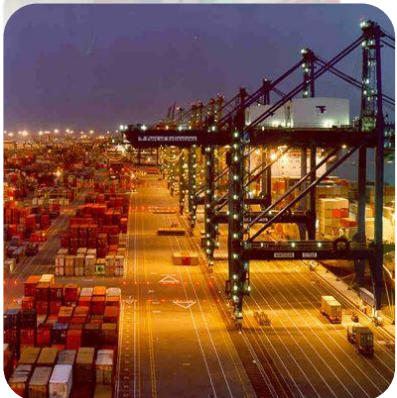
Ulepszenie ŚT

- W kwestii ulepszenia ustawodawca określa dwa przypadki:
 - 1) w stosunku do budynków i budowli - ulepszenia stanowiące **co najmniej 30% wartości początkowej**;
 - 2) w stosunku do środków trwałych zaliczanych do grupy 3-6 i 8 KŚT oraz środków transportu - ulepszenia stanowiące **co najmniej 20% wartości początkowej**.
- Powyższe wynika z art. 22j ust. 1, 2 i 3 ustawy o PDOF oraz art. 16j ust. 1, 2 i 3 ustawy o PDOP.

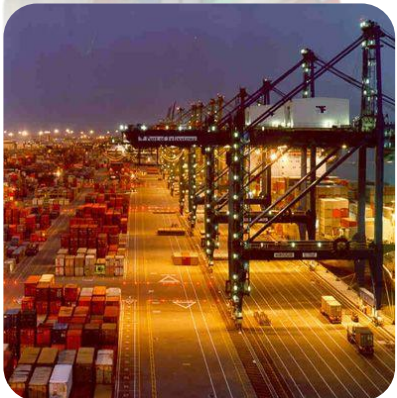
Metoda degresywna (1/2)

- Ustawy o podatku dochodowym w stosunku do maszyn i urządzeń zaliczonych do grupy 3-6 i 8 KŚT oraz środków transportu, z wyłączeniem samochodów osobowych, dają możliwość stosowania tzw. **degresywnej metody amortyzacyjnej**.
- Zgodnie z art. 22k ust. 1 ustawy o PDOF oraz art. 16k ust. 1 ustawy o PDOP, opisującym tę metodę, w pierwszym roku podatkowym użytkownika danego środka trwałego dokonuje się amortyzacji przy zastosowaniu stawki podanej w Wykazie, podwyższonej o współczynnik nie wyższy niż 2,0.

Metoda degresywna (2/2)

- Natomiast w następnych latach podatkowych odpisów dokonuje się od ich wartości początkowej pomniejszonej o dotychczasowe odpisy amortyzacyjne, ustalonej na początek kolejnych lat ich używania.
- Począwszy od roku podatkowego, w którym tak określona roczna kwota amortyzacji miałyby być niższa od rocznej kwoty amortyzacji obliczonej przy zastosowaniu metody liniowej, należy stosować metodę liniową.

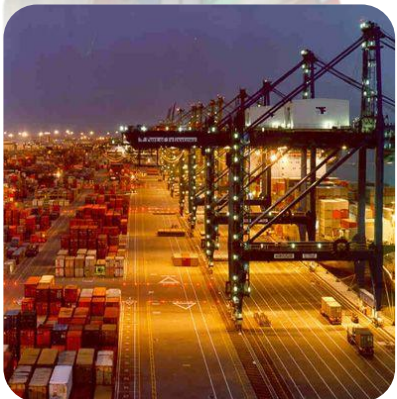
Jednorazowa amortyzacja (1/2)

- Ostatnią alternatywą przy wyborze metody amortyzacji jest jednorazowa amortyzacja, o której stanowi art. 22k ust. 7-13 ustawy o PDOF oraz art. 16k ust. 7-13 ustawy o PDOP.
- Jednak ustawodawca wprowadził w tym względzie liczne ograniczenia.

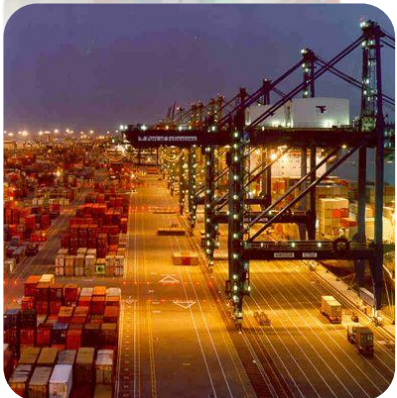
Jednorazowa amortyzacja (2/2)

- Z amortyzacji jednorazowej mogą korzystać bowiem jedynie tzw. **mali podatnicy oraz firmy rozpoczynające działalność gospodarczą**.
- Jednorazowo amortyzować można środki trwałe zaliczone **do grupy 3-8** Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT), oprócz samochodów osobowych.

Mały podatnik VAT zgodnie z art. 2 ust. 25 ustawy o VAT (1/2)

- Mały podatnik, zgodnie z art. 2 ust. 25 ustawy o VAT, to **podatnik podatku od towarów i usług**:
 - 1) u którego wartość sprzedaży (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty **odpowiadającej równowartości 1200000 euro**,
 - 2) prowadzącego przedsiębiorstwo maklerskie, zarządzającego funduszami inwestycyjnymi, zarządzającego alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, będącego agentem, zleceniobiorcą lub inną osobą świadczącą usługi o podobnym charakterze, z wyjątkiem komisu - jeżeli kwota prowizji lub innych postaci wynagrodzenia za wykonane usługi (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty **odpowiadającej równowartości 45000 euro**.

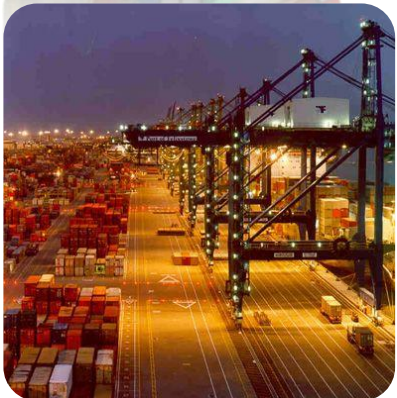

Mały podatnik VAT zgodnie z art. 2 ust. 25 ustawy o VAT (2/2)

- Przeliczenia kwot wyrażonych w euro dokonuje się **według średniego kursu euro** ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na **pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego**, w zaokrągleniu do 1000 zł.

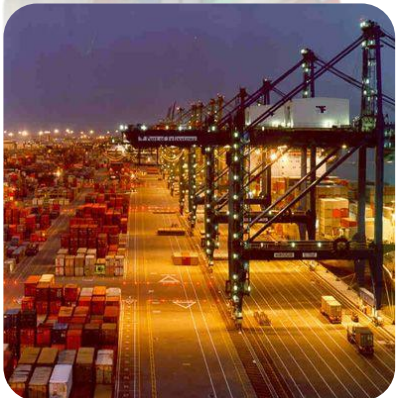
Mały podatnik VAT w 2018 roku

- **Limit** uprawniający do korzystania ze statusu małego podatnika w 2018 r. wynosi po zaokrągleniu **5176000 zł.**
- W przypadku podatników prowadzących **działalność maklerską** limit w 2018 r. wynosi **194000 zł.**
- Zgodnie z tabelą nr 190/A/NBP/2017 z dnia 2017-10-02 z dnia 2 października 2017 r. (pierwszy roboczy dzień października 2017 r.) kurs euro **wynosił 4,3137 zł.**
- W związku z tym wyliczenia kształtowały się następująco:
 $1200000 \text{ euro} \times 4,3137 \text{ zł} = 5176000 \text{ zł}$
 $45000 \text{ euro} \times 4,3137 \text{ zł} = 194000.$

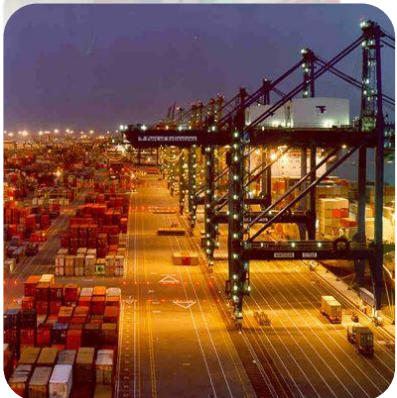
Prawo do jednorazowej amortyzacji nie przysługuje (1/2)

- w przypadku podatników podatku dochodowego od osób fizycznych rozpoczynających prowadzenie działalności gospodarczej, którzy w roku rozpoczęcia tej działalności, a także w okresie dwóch lat, licząc od końca roku poprzedzającego rok jej rozpoczęcia, **prowadzili działalność gospodarczą samodzielnie lub jako wspólnicy spółki niemającej osobowości prawnej lub działalność taką prowadził małżonek tej osoby, jeżeli między małżonkami istniała w tym czasie wspólność majątkowa** (art. 22k ust. 11 ustawy o PODOF).

Prawo do jednorazowej amortyzacji nie przysługuje (2/2)

- w przypadku podatników podatku dochodowego od osób **prawnych** - rozpoczynających działalność, którzy zostali utworzeni:
 - 1) w wyniku przekształcenia, połączenia lub podziału podatników albo
 - 2) w wyniku przekształcenia spółki lub spółek niemających osobowości prawnej, albo
 - 3) przez osoby fizyczne, które wniosły na poczet kapitału nowo utworzonego podmiotu uprzednio prowadzone przez siebie przedsiębiorstwo albo składniki majątku tego przedsiębiorstwa o wartości przekraczającej łącznie równowartość w złotych kwoty co najmniej 10000 euro (art. 16k ust. 11 ustawy o PDOP).

Jednorazowy odpis amortyzacyjny a pomoc de minimis

- Dodatkowo należy pamiętać, że możliwość dokonywania jednorazowego odpisu amortyzacyjnego **stanowi pomoc de minimis**.

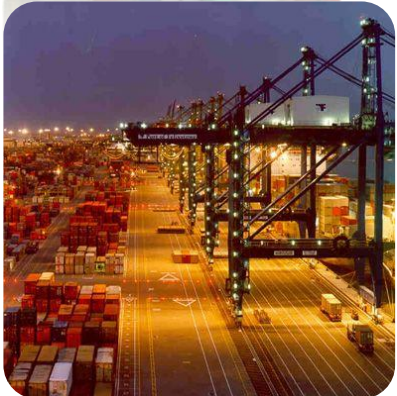
Pomoc de minimis (1/4)

- **Pomoc de minimis to specyficzny rodzaj wsparcia publicznego**, obecny w wielu programach, z których mogą skorzystać polscy przedsiębiorcy.
- Jej koncepcja wywodzi się z założenia, że wsparcie o stosunkowo niskiej (dla państwa, niekoniecznie dla przedsiębiorcy) wartości nie jest w stanie naruszyć konkurencji na rynku.

Pomoc de minimis (2/4)

- **Pomoc de minimis może zostać udzielona w różnych formach**, np.: dofinansowania szkoleń, dotacji na inwestycje, w formie umorzeń podatkowych, w postaci umorzenia odsetek ZUS, jako jednorazowa amortyzacja środka trwałego, w formie gwarancji kredytowych.

Pomoc de minimis (3/4)

- W Rozporządzeniu Komisji Europejskiej 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. znajduje się również informacja dotycząca limitu pomocy de minimis, jakiej państwo ma prawo udzielić jednemu przedsiębiorcy.
- Zgodnie z przepisami nie może ona przekroczyć **200 tys. euro brutto w ciągu trzech kolejnych lat.**
- Co ważne, **w przypadku firm z sektora transportu drogowego towarów limit ten został zmniejszony i wynosi 100 tys. euro** (z wyjątkiem usług zintegrowanych).

Pomoc de minimis (4/4)

- **Ograniczenie limitu** pomocy de minimis do 100 tys. euro **nie dotyczy tzw. usług zintegrowanych**, w których sam transport drogowy towarów stanowi jeden z elementów - np. **usług pocztowych, kurierskich, przeprowadzkowych**.

EwPTM

koniec wykładu 04.

Dziękuję za uwagę ...
... i zapraszam na kolejne wykłady ...

